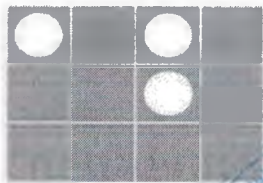


Специално училище за ученици с нарушено зрение "Проф. д-р Иван Шишманов"



9003 Варна, кв. Аспарухово, местност "Вилите"
тел.: 052/370 416, 052/370 415, 052/370 414

e-mail: info-400054@edu.mon.bg, www.suunzvarna.com

УТВЪРДИЛ:.....

ДИРЕКТОР:

(ЖУЛИЕТА ПЕТКОВА)



ПРОГРАМА

ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ И РОДИТЕЛИТЕ,
ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО
ОБРАЗОВАНИЕ ЗА СПЕЦИАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА УЧЕНИЦИ С НАРУШЕНО ЗРЕНИЕ
„ПРОФ. Д-Р ИВАН ШИШМАНОВ”- ГР. ВАРНА

УЧЕБНА 2024/2025 ГОДИНА

Настоящата програма за взаимодействието между училищната общност и родителите в Специално училище за ученици с нарушено зрение „Проф. д-р Иван Шишманов”- гр. Варна е приет на Заседание на Педагогическия съвет - Протокол №РД-03-09/02.09.2024 г. и утвърден със заповед на директора на училището № РД-13-323/02.09.2024 г.

Планът е изготвен в съответствие с Концепцията на РУО Варна за управление на взаимодействието между училищната общност и родителите.

Съвременният живот налага учители и родители да обединят усилията си в името на това децата да получат най-доброто като образование и възпитание. Вниманието на родителите е факторът, нареждащ се на първо място по значение в сравнение с усилията на специалистите в училище и личната мотивация на самото дете. Ето защо създаването на успешна комуникация и добро взаимодействие между родители и учители е от изключителна важност и за самите тях, и за децата. Управлението чрез сътрудничество се основава на съучастие и се явява едно от най-важните интерактивни отношения в организацията, при което се осъществява сътрудничество на различни нива за постигане на желаните резултати.

Съуправлението се разглежда като управление чрез съучастие, при което екип и от хора работят съвместно за постигане на по-добри резултати, като в процеса на съвместна дейност обогатяват своите познания, опит, способности и умения. Целта е въвеждане на разумни механизми за постигане устойчивост и развитие на системата чрез използване на синергетичния подход. Главната отговорност за образованието, възпитанието и реализацията на младите хора споделят семейството и училището, затова участието на родителската общност в организацията на училищното обучение е от изключителна важност за постигане на качествен образователно-възпитателен процес. Сътрудничеството в случая се изразява в стремежа на родители и учители да работят съвместно за постигане на общи цели. Когато съвместната работа се гарантира от структури и правила, с течение на времето тя се превръща в навик, страховете и предразсъдъците биват преодолявани. Подобен положителен опит липсва на повечето родители и учители от техните собствени ученически години. За да бъдат преодолявани стари и нови преубеждения е необходимо да приемем, че:

- Родителите не са нито вносители на необосновани искания, нито клиенти в училище. Те са партньори на учителите.
- Родители, които имат позитивноотношение към училището, подпомагат образованието на своите деца.

Учителите и училищното ръководство на СУУНЗ, се стреми към партньорство с родителите, благоприятства успеха на своята работа.

- Грижовните родители знаят, че тяхното дете ще се чувства по-добре, ако всички деца в класа се чувстват добре. Те работят за това в родителската общност според собствените си възможности.

Ролята на училищното ръководство е да въвежда механизми за насърчаване партньорските взаимоотношения на всички нива:

- ✓ Лични контакти между родител и учител
- ✓ сътрудничество на ниво клас
- ✓ сътрудничество на ниво училище
- ✓ сътрудничество, излизащо извън рамките на учили

Създаването на *успешна комуникация и добро взаимодействие* между родители и учители е от изключителна важност и за самите тях, и за децата. В основата на взаимодействието между семейството и училището трябва да лежат *принципите на взаимното доверие и уважение, поддръжка и помощ, търпение и търпимост един към друг.*

I. ЦЕЛИ

1. Постигане на ефективно взаимодействие между училищната общност и родителите.
2. Преодоляване на взаимното недоверие и отчуждение между училището и семейството.
3. Изграждане на позитивна нагласа на родителите към училището.

4. Създаване на измерими критерии за сътрудничеството между училището и семейството.

5. Изграждането на партньорска комуникация с родителите надхвърляща рамките на междуличностните взаимоотношения която да е проявление на културата на общуване в училищната общност.

6. В комуникацията с родителите се проектират ценностите и нормите, определящи организационната култура на училището като институция.

7. Да утвърждават високи стандарти за общуване, които да водят до високо качество на обучението, независимо колко усилия изисква тяхното отстояване.

II. ЗАДАЧИ:

1. Формиране на училищна политика за сътрудничество между Специално училище за ученици с нарушено зрение „Проф. д-р Иван Шишманов“- гр. Варна и родителите.

2. Приобщаване на родителите за участие в училищните инициативи.

3. Подкрепяне заинтересоваността на родителите към учебно-възпитателния процес и превръщането им в партньори на училището.

4. Активно участие на родителите в обсъждането и решаването на училищните проблеми.

5. Изграждане на умения за работа в екип.

6. Постигане на училищно-родителски договор за сигурна училищна среда.

7. Създаване на устойчив механизъм за приобщаване на семейството като неразделна част от възпитателно-образователния процес, за формиране на общочовешки ценности и добродетели за развитие на индивидуалността на ученика, за изграждане на свободна и морална личност, уважаваща законите и правата на останалата част от обществото.

III. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ НА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО НА УЧИТЕЛИТЕ С РОДИТЕЛИТЕ:

1. Психоло-педагогическо просвещение на родителите

- родителски лектории;
- конференции;
- индивидуални и тематически консултации;
- родителски срещи;
- терапевтични родителски групи

2. Привличане на родителите в учебно- възпитателния процес

- дни на отворените врати
- открити уроци и извънкласни мероприятия;
- помощ в организацията и провеждането на извънкласни мероприятия
- развитие на материално-техническата база на училището

3. Участие на родителите в управлението на учебно-възпитателния процес

- участие на родителите в работата на училищния съвет;
- участие на родителите в работата на родителския актив и училищното настоятелство

IV. ФОРМИ НА ВРЪЗКА МЕЖДУ УЧИЛИЩЕТО И СЕМЕЙСТВОТО:

1. Индивидуални:

- посещение в дома
- поканване в училище
- индивидуални педагогически консултации

- кореспонденция
2. Групови:
- родителска лектория
 - тематични консултации
 - мероприятия на класа
 - родителски вечери
3. Колективни:
- Родителски срещи на класа
 - Общоучилищни родителски срещи
 - Дни на отворените врати
 - Празници

V. МЕТОДИ

Основните модели, характеризиращи взаимоотношенията между родители на ученици със специални образователни потребности и учители в специалното училище са:

Наименование на модела	Проявления на модела във взаимоотношенията учители – родители	Характеристики на комуникацията между учители и родители
Защитен	Родителите и учителите строго защитават територията си и внимават да не смесват ролите – учителите имат грижата за обучението, родителите – за времето извън училище. Ориентация към избягване на конфликти и съвместни действия.	Еднопосочна комуникация – изпращане на съобщения към родителите само при необходимост, без обратна връзка и отговор на посланията. Родителите не споделят какво се случва с децата им у дома и в свободното време.
Експертен	Учителите се държат като експерти във всички аспекти от развитието и образованието на децата. Ролята на родителите е да приемат информация и инструкции за своите деца и да ги следват, защото очевидно не са достатъчно компетентни и следва да се доверят на учителя. Ниско доверие към родителя като източник на информация за учениците, за техните интереси, начин на учене, емоционално развитие и пр. Учителят остава на пиедестал и на дистанция и самостоятелно взема решения кога и по какъв въпрос да информира родителя.	Еднопосочна комуникация. Общуването е под формата на инструкции, съвети и насоки от учителя към родителите. Макар и компетентно и на високо професионално ниво, този тип общуване не въвлича родителите в общи действия.
Трансмисионен	Учителите възприемат себе си като основен източник на експертиза и опитност, но приемат, че родителите могат да играят важна роля за прогреса на учениците.	Учителите представят на родителите ясно определени изисквания и очакват те да ги изпълняват.
Обучителен	Родителите се въвличат да помагат активно за постигане на целите на обучението. Основната ориентация	Активна двупосочна комуникация с добро взаимно опознаване между

	на взаимоотношенията между учители и родители е да помогнем на учениците да научават повече. Полагат се максимални усилия за обогатяване на учебното съдържание и неговото разработване с помощта на родителите. Съществува опасност родителите да се намесват твърде много в процеса и да изземват функции, присъщи на учителя.	учители и родители. Съдържанието на общуването се определя от най-важното в учебния процес и учебния материал.
Потребителски	Родителите доминират във взаимоотношенията и имат контрол над вземането на решения какво да се случва с техните деца като ученици. Родителите са овластени с цел максимално включване в подкрепа на училището и процесите в класната стая. Отговорността за процеса се прехвърля върху заявителя и потребителя на образователната услуга.	Учителят е активен като източник на информация – подава цялата необходима информация към родителите, за да могат те да изберат оптимален начин на действие. Комуникацията е двупосочна, но неравностойна като активност – с превес на родителите.
Партньорски	Равностойно участие на двете страни във взаимоотношението според ролята и експертизата на всеки участник. Балансиран контрол над процеса на взаимодействие. Съвместно вземане на решения. Основна ориентация към насърчаване на ученето на учениците при отстояване на тяхната самостоятелност.	Респект между учители и родители. Двупосочна комуникация с активно слушане и обратна връзка между участниците. Общуването е ориентирано към оказване на многопосочна подкрепа.

Специалните педагози в СУУНЗ прилагат партньорския модел е чрез:

1. Използване на иновативни методи за превръщане на родителя в ефективен партньор на учителя.
2. Взаимодействие училище-семејство и активно сътрудничество.
3. Взаимен респект между учители и родители;
4. Двупосочна комуникация с активно слушане и обратна връзка между участниците;
5. Общуването е ориентирано към оказване на многопосочна подкрепа.

VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ

A. Психолого-педагогическо просвещение на родителите

Планиране и прилагане на мерки за:

1. Идентифициране на проблемите в отношенията училище-родители.
2. Повишаване психолого-педагогическата и правната грамотност на родителите:
 - права и задължения на родителите съгласно нормативната уредба;
 - процедура за налагане на санкции на учениците;

- процедура за прилагане на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците;
- процедура за подаване на жалби и сигнали;
- условия за получаване на стипендии;
- родителите, като „учители“ на своите деца;
- провеждане на НВО и ДЗИ.

3. Работа с родители на проблемни ученици:

- организиране на работни срещи между родители, педагогически съветник и класен ръководител за обсъждане на проблемите и предприемане на ефективни действия за преодоляване на проблема;
- организиране на тренинги по казуси, свързани с взаимодействието ученик-родител-училище;
- възрастовите кризи, корените на агресията и начини за справяне;
- родителят в помощ на училището за мотивиране на учениците за учене;
- пътища за откриване на доброто и на творческия потенциал у всеки ученик, които са като превенция срещу негативните прояви.

4. Работа с „трудни“ родители:

- срещи и дискусии: кой е успешен родител; какво искам детето ми да получи от училище; как да учим с децата си;
- изготвяне на съвети за родителя;
- работа с родители, които не приемат, че децата им имат обучителни и поведенчески проблеми и отказват помощ. Механизъм за въздействие и взаимодействие;
- работа с родители, които не приемат, че децата им имат увреждане и степента му.

5. Дейности за повишаване на доверието между училището и родителската общност:

- повишаване информираността на родителите за ставащото в училище чрез информационно табло, страница на сайта на училището и бележник за обратна връзка;
- връзка с родителите чрез електронните форми за комуникация;
- проучване мнението на родителите по важни въпроси за училищната общност чрез анкети, родителски срещи и индивидуални разговори;
- използване на психолого-педагогически техники за изграждане на доверителни отношения между училището и родителите;
- модели на позитивен диалог между родители и училище.

Б. Родителите като партньори на училището в учебно- възпитателния процес

1. Активно включване на родителите в превенция на подрастващите от опасностите в интернет, наркотици;
2. Ден на отворените врати
3. Родителите в помощ на училището:
 - включване в проекти заедно с децата за подобряване на материалната база на училището като: озеленяване на дворна площадка, интериорна украса и други;
 - подготовка за първия учебен ден;
 - събиране на хартия за вторични суровини и други инициативи.
4. Участие в подготовката и реализирането на различни училищни изяви:
 - спортни празници;
 - състезания по шоудаун, ню-ейдж кърлинг и бочия;
 - патронен празник на училището;

- Ден на книгата;
- Маратон на четенето;
- Ден на професионалното ориентиране – професии, които могат да упражняват хората с нарушено зрение;
- информационен ден за професиите – представяне на професиите от гледна точка на хората с нарушено зрение;
- участие на родителите в учебни екскурзии;
- участие в подготовката на урочната дейност според възможностите и професията на родителя;
- присъствие на родителите на открити уроци;
- участие на родителите в представителни изяви по проекти, по които работи училището.

5. Дейности за преодоляване на предразсъдъците и за формиране на толерантно отношение към другите :

- взаимно познаване на културните традиции на различните етноси;
- честване на традиционни празници;
- фолклорни фестивали, изложби.

6. Клуб на родителя - работа по интереси, споделяне на проблеми и опит:

- кулинария ;
- приложни изкуства;
- клуб на любителите на книгата;
- група на самотния родител за споделяне на личния родителски опит във възпитанието на децата;
- занимателни игри с децата и учениците;
- здравословен живот;
- учене през целия живот;
- психологическа група за родители на деца с множество увреждания

В. Участие на родителите в управлението на учебно-възпитателния процес

1. Договореност между училището и семейството с формиране на конкретни роли и отговорности – права и задължения на страните.

2. Участие на родителите в управлението на учебно-възпитателния процес чрез ефективна работа на родителския съвет на класа и на училищното настоятелство.

4. Подкрепяне на родителски инициативи за по-ефективен учебно-възпитателен процес.

VII. ПОДХОДИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Съвместно чрез дейностите, заложи в програмата и плановете.
2. Чрез оказване на методическа подкрепа от специалисти.
3. Чрез провеждане на квалификационна дейност.
4. Чрез провеждане на съвещания и работни срещи с директорите, учители, педагогическите съветници и родителите.

VIII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Добро сътрудничество между родители и учители за постигане на резултати в обучението и възпитанието на децата и учениците.
2. Преодоляна пасивност и скептицизъм на родителите по отношение на възможностите на училището да предложи интересни и полезни за децата извънкласни форми за изява.

3. Активно участие на голям брой родители с дейности и в извънкласни форми, съвместно с децата си.
4. Повишена мотивация на родителите от всички етноси за интегриране на децата в образователната система чрез интерактивни форми на обучение.
5. Гарантиран равен и качествен достъп на учениците до образование чрез подобряване на образователната среда.
6. Постигнати по-високи резултати от НВО в IV и VII клас и ДЗИ.

IX. АНАЛИЗ НА ИЗВЪРШЕНАТА ДЕЙНОСТ В СПЕЦИАЛНО УЧИЛИЩЕ ЗА УЧЕНИЦИ С НАРУШЕНО ЗРЕНИЕ „ПРОФ. Д-Р ИВАН ШИШМАНОВ” И НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ПРЕЗ УЧЕБНАТА ГОДИНА, СЪОБРАЗНО СЛЕДНИТЕ КРИТЕРИИ И ИНДИКАТОРИ:

1. Критерий – училище	Масови паралелки	Паралелки за деца с множество увреждания
Индикатори:		
Брой проведени общи родителски срещи;	3	3
Брой проведени общи родителски срещи по паралелки	Провеждат се по 1 на всеки 2 месеца.	24-те паралелки за деца с множество увреждания Провеждат се по 1 на всеки 2 месеца.
Брой проведени концерти, състезания, конкурси и др. инициативи;	16 инициативи за всички ученици от училището	
Брой проведени работни срещи с родители на проблемни ученици;	4 проведени екипни срещи с родители на ученици	25 проведени екипни срещи с родители на ученици
Брой родители, посетили психологическа група за родители на деца с множество увреждания	-----	От 17 до 25 родители, два пъти седмично, посещават Родителска група за помощ и подкрепа, ръководена от училищния психолог
Брой направени анкети;	143 – за всички родители на ученици в началото на учебната година; На 25 родители на ученици – по различни поводи	
Изработени информационни табла;	6 – по различни поводи	
2.Критерий – родители		
Индикатори:		
Ефективно работещ клуб на родителя, родителски съвети в паралелката;	1 родителски клуб	21 родителски клуба – за всяка паралелка
Процент родители, участвали в инициативи на училището;	Между 50-60 % от родителите на учениците от училището участват в инициативи на училището. 10% от учениците не са жители на гр. Варна	
Процент ученици с родители, дългосрочно и/или постоянно пребиваващи в чужбина;	0,5%	2%
Брой направени анкети;	---	---

3.Критерий – ученици		
Индикатори:		
Процент ученици, участващи в инициативи на училището;	75%	70%
Процент ученици, участващи в групи на извънкласни дейности;	95%	75%
Процент ученици, участващи в дейности по Национални програми;	90%	60%
Резултати от ДЗИ.		